

สรุปข่าวรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 15 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันพุธที่ 21 ธันวาคม 2565 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

(1) กระทุ้งถาม

(ไม่มี)

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ซึ่งไม่ปรากฏอยู่ในระเบียบวาระการประชุม 3 เรื่อง ดังนี้

1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลาออก จำนวน 3 คน ทำให้สิ้นสุดสมาชิกภาพ

การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 3 คน คือ 1) นายอันวาท สาและ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี พรรคประชาธิปัตย์ มีหนังสือลาออกเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2565 2) นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคพลังประชารัฐ และ 3) นางสาวภาดา วรกานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคพลังประชารัฐ มีหนังสือลาออก ตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2565 เป็นผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกทั้ง 3 คน สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญมาตรา 101 (3) และ (8)

ที่ประชุมรับทราบ

2. ประกาศสภาผู้แทนราษฎร ให้ผู้มีชื่อลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่างลง

ด้วย นายอารี ไกรนรา นางนันทนา สงฆ์ประชา นางสาวอรุณี ทับสุวรรณ และศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน ได้มีหนังสือลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกทั้ง 4 ท่านสิ้นสุดลงตามมาตรา 101 (3) ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ประกาศให้ผู้มีรายชื่อลำดับถัดไปเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตามมาตรา 105 (2) มีดังนี้

1. นางบุศรินธัญ วรพัฒนานันท์ บัญชีรายชื่อ ลำดับที่ 6 พรรคเพื่อชาติ
2. นายรองรักษ์ บุญศิริ บัญชีรายชื่อ ลำดับที่ 3 พรรคประชาธิปัตย์
3. ศาสตราจารย์พิเศษเอนก เหล่าธรรมทัศน์ บัญชีรายชื่อ ลำดับที่ 9 พรรครวมพลัง
4. นาวาตรีสุธรรม ระหงษ์ บัญชีรายชื่อ ลำดับที่ 31 พรรคประชาธิปัตย์

ที่ประชุมรับทราบ

3. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุมก่อนเข้ารับหน้าที่ตามมาตรา 115 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ที่ประชุมรับทราบ

ดังนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปัจจุบันเท่าที่มีอยู่และปฏิบัติหน้าที่ได้มีทั้งหมด จำนวน 439 คน องค์ประชุมกึ่งหนึ่งคือ จำนวน 220 คน

(3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

เรื่องທີ່ที่ประชุมเห็นชอบให้เลื่อนขึ้นมาพิจารณาก่อน

1. ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (พิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 14 ธันวาคม 2565)

จากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 ที่ประชุมได้มีการพิจารณา ตั้งแต่ชื่อร่าง คำปรารภ และเรียงตามมาตราจนถึง มาตรา 3 คณะกรรมการฯ ขอนำไปแก้ไขและกลับมาเสนอใหม่โดยการตัดมาตรา 3 ออกทั้งมาตรา มีสมาชิกฯ อภิปราย และคณะกรรมการฯ ได้ตอบชี้แจงเรียบร้อยแล้ว และรองลงมติ ในวันนี้จึงขอมติที่ประชุมในการพิจารณา มาตรา 3 ต่อจากการประชุมคราวที่แล้ว

มาตรา 3

คณะกรรมการติดออก

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ ตัดมาตรา 3 ออกทั้งมาตรา ด้วยคะแนน 201 เสียง

มาตรา 4

มีการแก้ไข

มีกรรมการฯ ขอสงวนความเห็น และมีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

กรรมการฯ ขอสงวนความเห็นและขอแปรญัตติ ในประเด็นขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา 4 ในประเด็น อาทิ ความหมายของผู้รับจดแจ้ง ประเด็นการสื่อสารการตลาด สารสกัด ผลิต ผู้อนุญาต ยาเสพติด ปริมาณ THC (Tetrahydrocannabinol) ที่อยู่ในช่อดอกของกัญชา กัญชง ต้องมีปริมาณเท่าใด การบริโภคกัญชา ต้องมีความหมายครอบคลุมกว้างเพียงใด รวมถึงการรมด้วยหรือไม่ เพราะการรมถือเป็นการนำเข้าสู่ร่างกายเช่นกัน นอกจากนี้ ประโยชน์ทางการค้ามีนิยามความหมายอย่างไร เป็นการค้าเพื่อทางการแพทย์ เพื่อประชาชนและผู้ป่วย หรือการค้าในลักษณะอื่น ๆ เช่น เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย แต่หากเป็นการค้าเพื่อสันถนาการ เพื่อเสพเข้าร่างกายจะเป็น การทำผิดกฎหมายหรือไม่ อำนาจในการให้อนุญาตของผู้อนุญาตควรให้อำนาจแก่สำนักงานคณะกรรมการอาหาร และยา (อย.) หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เนื่องจากกัญชาต้องเก็บภาษีเช่นเดียวกับสุรา และบุหรี่ หากให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้อนุญาตจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากกว่า รวมไปถึง

การให้อำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนมากกว่า โดยเฉพาะในต่างจังหวัด

สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็น อาทิ บทนิยามของกัญชา และกัญชง เป็นประเด็นที่สำคัญมาก เพื่อป้องกันการตีความในการใช้กฎหมายที่อาจเกิดโทษมากกว่าเกิดประโยชน์ เพราะกฎหมายฉบับนี้มีเจตนารมณ์คือ ใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ ไม่ใช่ทางนันทนาการ อาทิ ผู้รับผิดชอบควรเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด หรือบุคคลที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เนื่องจาก อย. เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง ประชาชนในต่างจังหวัดจะเดินทางไปจดแจ้งด้วยความลำบาก จึงควรให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดจะเหมาะสมกว่า หากจะมอบหมายให้อำเภอปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบ ก็จะเป็นการสร้างภาระงานให้กับท้องถิ่นมากเกินไป ทั้งนี้ ตั้งข้อสังเกตว่าเมื่อยังคงให้กัญชาเป็นยาเสพติด เหตุใดจึงไม่ให้องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเข้ามาเป็นคณะกรรมการกัญชา กัญชง เนื่องจาก อย. ไม่มีกำลังเจ้าหน้าที่มากพอจะเข้าไปปราบปรามหรือจับกุมการใช้กัญชาอย่างผิดกฎหมายได้ นี่สะท้อนให้เห็นว่าเป็นการเปลี่ยนกฎหมายในมาตรา 3 แต่ไม่เปลี่ยนองค์ประกอบในร่างกฎหมาย นอกจากนี้ องค์ประกอบของคณะกรรมการกัญชา กัญชง ในมาตรา 8 ยังไม่มีองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าต้องการเปิดให้มีการใช้กัญชาอย่างเสรีสุดโต่งหรือไม่ กฎหมายมาตรา 8 จะขัดกับมาตรา 3 หรือไม่ และจะบังคับใช้กฎหมายได้อย่างไร ตลอดจนจะสร้างความสมดุลระหว่างการส่งเสริมการใช้กัญชาทางการแพทย์กับการควบคุมเฉพาะในการใช้กัญชาเพื่อนันทนาการได้อย่างไร

ทุกส่วนของกัญชาที่สกัดออกมาถือเป็นสารสกัด และเมื่อมีการนำเข้าสู่ร่างกายถือเป็นการบริโภค ส่วนการแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชนและชาวบ้าน ไม่ควรถือเป็นการค้า และต้องไม่ลดอนสิทธิดั้งเดิมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จากการบัญญัติกฎหมายที่ไม่ชัดเจน การกำหนดค่า THC อย่างชัดเจนจะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์ และมีความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย การเพาะและการปลูกถือเป็นการผลิตหรือไม่ หากตัดออกจะมีการควบคุมอย่างไร ผู้อนุญาตและผู้รับผิดชอบควรยึดอุดมการณ์เดิมคือมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ให้ประชาชนสามารถจดแจ้งได้ง่ายขึ้น การบริโภคในครัวเรือน การบริโภคส่วนบุคคล จะเป็นการเปิดช่องให้มีการใช้กัญชาเพื่อนันทนาการ ตลอดจนสามารถใช้กัญชาได้อย่างเสรีในครัวเรือนหรือไม่ ทั้งนี้ สมาชิกฯ ได้ให้ข้อสังเกตว่ากัญชาและกัญชงต่างก็มีรากทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และมีการใช้งานที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง การกำหนดข้อกำหนดเกี่ยวกับกัญชาและกัญชงร่วมกัน จึงทำให้เกิดความเสียหายทางวัฒนธรรมกับพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ หากเป็นไปได้ควรกำหนดค่านิยามระหว่างกัญชาและกัญชงด้วยค่า THC

กรรมการฯ ตอบชี้แจง ดังนี้ นิยามคำว่ากัญชา กัญชง คณะกรรมการฯ ไม่ได้แก้ไขในวาระรับหลักการ แต่เพิ่มคำว่าคณะกรรมการกัญชา กัญชงเท่านั้น ที่เหลือยังคงเหมือนกับวาระรับหลักการทุกประการ คำว่าสารสกัด คณะกรรมการฯ เห็นว่าช่อดอกมีการควบคุมโดยอนุสัญญาเดี่ยวฯ อยู่แล้ว ดังนั้น การควบคุมในเชิงสารสกัดต้องควบคุมช่อดอก ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาเดี่ยวฯ แต่ที่เขียนในวรรคท้ายว่าไม่รวมถึงยาเสพติดตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 เพราะเมื่อไหร่ก็ตามที่เข้าเกณฑ์ในฐานะยาเสพติดนั้น ต้องมีการบังคับใช้และมีบทลงโทษตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564

ทุกประการ ประเด็นไม่บัญญัติการผลิตให้รวมถึงการเพาะปลูกเนื่องจากคณะกรรมการฯ เห็นว่าการเพาะปลูกนั้น เป็นนิยามที่มีศัพท์พจนานุกรมของตนเอง และมีบทบัญญัติเรื่องการเพาะปลูกแยกอย่างชัดเจนจึงแยกออกจากการผลิต การเพิ่มคำว่าสกัดเข้าไปในการผลิตเพราะเห็นว่าจะต้องมีการควบคุมการสกัดในการผลิตด้วยจึงทำให้ครอบคลุม ในกระบวนการพิจารณานิยามคำว่าผลิตรวมทั้งการใช้ในครัวเรือนไม่ว่าจะเป็นการทำอาหาร ซึ่งคนส่วนใหญ่ใช้ก็ไม่ควรจะอยู่ในกระบวนการผลิตทั่วไป โดยมีการนิยามคำอื่น ๆ เช่น การขายให้ครอบคลุมกับกฎหมายฉบับอื่นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร และส่วนอื่น ๆ ให้มีความสอดคล้องกัน ประเด็นผู้รับจัดแจ้ง การที่คณะกรรมการฯ ตัดสินใจเปลี่ยนจากหลักการให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพราะได้รับฟังเหตุผลที่สำคัญอย่างยิ่งว่า ประเทศไทยมีพันธผูกพันในการรายงานต่ออนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ จึงจำเป็นต้องมีความเป็นเอกภาพและบูรณาการทุกชุดข้อมูลเข้ามาเป็นข้อมูลเดียว ขณะนี้ อย. ทำหน้าที่นี้อยู่ แต่ไม่ใช่ว่าจะกระจายอำนาจไม่ได้ กฎหมายบัญญัติอย่างชัดเจนว่าการจะให้อำนาจเรื่องของการจัดแจ้งเป็นเรื่องที่เลขาธิการ อย. สามารถกระจายอำนาจได้ และจะสามารถกระจายไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดและส่วนอื่น ๆ แต่สิ่งที่สำคัญคือ การรวมอำนาจการจัดแจ้งเพื่อให้ง่ายต่อการปลูกในครัวเรือน มีความหมายว่าปัจจุบันมีเทคโนโลยีและระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้มีการลงทะเบียนได้อย่างเร็วทางโทรศัพท์มือถือ การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้จัดแจ้งจึงไม่จำเป็นต้องสร้างเงื่อนไขและภาระให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีบุคลากรโดยเฉพาะ และเห็นว่าอำนาจเหล่านี้ควรเป็นของเลขาธิการ อย. ให้เป็นไปตามอนุสัญญาเดี่ยว ว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ การสื่อสารการตลาดเป็นไปตามการควบคุมแอลกอฮอล์ ซึ่งจำเป็นต้องมีการควบคุม อย่างรัดกุม ใบอนุญาตและใบรับจัดแจ้งมีการใช้บ่อยมากจึงต้องนิยามคำนี้เพื่อทำให้การใช้คำมีความกะทัดรัดยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ คนไทยยังเข้าไม่ถึงการใช้กัญชาทางการแพทย์ งานวิจัยพบว่าร้อยละ 84 คนไทยใช้กัญชาในโรคที่ไม่มีการบัญญัติ ซึ่งบุคคลเหล่านี้ไม่ใช่อาชญากรแต่เป็นคนที่ต้องการรักษาตัวเอง ถ้าไม่นิยามการควบคุมในการบริโภคเรื่องการสูบไว้จะไม่สามารถควบคุมการสูบกัญชาได้ ดังนั้น การบริโภคจึงจำเป็นต้องมีคำว่าสูบอยู่ในนิยาม ในบรรดาการใช้กัญชาทั้งหมดปรากฏว่า การบริโภคด้วยการหยดกินผสมทางการแพทย์ ร้อยละ 66.4 รองลงมา คือ ต้มชงเป็นชา ร้อยละ 23.7 การพ่น ทา อาบน้ำ และนวด ร้อยละ 11.6 และสูบ ร้อยละ 9.8 ทั้งนี้ การสูบเป็นวิธีที่ทำให้รู้ฤทธิ์กัญชาเร็วกว่าการกิน แต่การบริโภคโดยวิธีการหยดที่ละนิด เพราะมีการออกฤทธิ์หลังการกิน 1 ชั่วโมง การสูบแม้จะมีผลเสียต่อทางเดินหายใจแต่ทำให้ยาออกฤทธิ์เร็ว จากงานวิจัยแสดงให้เห็นว่ากัญชาอยู่กับประชาชนได้อย่างมีวุฒิภาวะ สิ่งที่คณะกรรมการฯ ร่างมาอยู่บนพื้นฐานของสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบัน และมีหน้าที่รายงานต่อคณะกรรมการระหว่างประเทศภายใต้อนุสัญญาเดี่ยวฯ คณะกรรมการฯ ไม่ได้แก่นิยามของคำว่ากัญชา กัญชง แต่อนุสัญญาเดี่ยวฯ ไม่มีการแบ่งแยกระหว่างกัญชากับกัญชง ดังนั้นกระบวนการจัดแจ้งและการอนุญาตคือกระบวนการควบคุม และร่างโดยคณะกรรมการฯ เสียข้งมาก ที่ต้องการการควบคุมเพื่อการใช้ประโยชน์จากสภาพข้อเท็จจริงและการควบคุมต่อไปในอนาคต คณะกรรมการฯ มีความเป็นห่วงใยเยาวชน จึงต้องมีการควบคุมการใช้กัญชาไม่ให้ใช้อย่างเสรี

การตัดคำว่าเพาะปลูกไม่ได้แปลว่าไม่ใส่ใจการเพาะปลูก เพราะการเพาะปลูกได้แยกออกมาเป็นสองหมวดอย่างชัดเจนและเป็นคำพื้นฐานในพจนานุกรมและมีใบอนุญาตเฉพาะการเพาะปลูกต่างหาก

แยกการเพาะปลูกออกมาจากการผลิต ในอนุสัญญาเดี่ยวๆ ไม่มีการควบคุมเส้นใยกับเมล็ด และไม่ได้แยกคำว่า กัญชาหรือกัญชง トラบไตที่ใช้ประโยชน์จากเส้นใยและเมล็ดก็ไม่มีการควบคุมในฐานะยาเสพติด ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ การจัดแจ้งกับการขออนุญาตแบ่งออกเป็น 2 ส่วน การจัดแจ้ง คือ ปลูกอยู่ในครัวเรือน ถ้าเป็นกัญชาไม่เกิน 15 ต้น กัญชงไม่เกิน 15 ไร่ สำหรับการปลูกในครัวเรือน เพื่อใช้เอง ห้ามขาย กรณีที่จะทำเป็นธุรกิจจะต้องมีการขออนุญาต โดยคณะกรรมการฯ แยกกัญชงออกมาต่างหาก รวมทั้งได้พิจารณาว่าการใช้ประโยชน์จากเส้นใยไม่ได้ถูกควบคุม ในอนุสัญญาเดี่ยวๆ และการปลูกกัญชงมีการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเส้นใยอยู่แล้ว

การตัดมาตรา 3 ออกไปไม่ได้หมายความว่า จะยอมรับว่ากัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษ และในกฎหมายฉบับนี้สิ่งทีห่วงใยที่สุดคือการใช้ช่อดอก ส่วนที่ไม่ใช่ช่อดอกทั้งหมดถูกใช้ได้ เช่น กรณีกัญชงไม่ได้ห้าม เรื่องการใช้ราก กิ่งก้าน ลำต้น และมีการระบุชัดเจนว่าอนุญาตให้จำหน่ายได้ โดยไม่ต้องขออนุญาต ถึงแม้จะไม่ได้ กำหนดให้กัญชาเป็นยาเสพติดแต่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาเดี่ยวๆ ในการรายงานพื้นที่เพาะปลูก ขั้นตอน การนำเข้า การอนุญาตนำเข้า การส่งออก และการผลิต นี่คือเหตุผลที่ต้องมีการนิยามคำว่านำเข้าและส่งออก ภายใต้อนุสัญญาเดี่ยวๆ มาตรา 1 คำว่ากัญชาหรือกัญชงที่ประเทศไทยเรียกมีเพียงคำเดียวคือ Cannabiz ซึ่งแปลว่า พืชในสกุลกัญชาหรือกัญชง ภายใต้อนุสัญญาเดี่ยวๆ หมายถึงเฉพาะช่อดอกและยางของช่อดอกเท่านั้น แต่การควบคุม ภายใต้อนุสัญญาเดี่ยวๆ คือการควบคุมทั้งต้น แปลว่าจะต้องมีการขออนุญาตหรือขอจัดแจ้งเพื่อรายงานกลับไป ที่คณะกรรมการยาเสพติดระหว่างประเทศ ภายใต้อนุสัญญาเดี่ยวๆ ไม่เคยกำหนดให้กัญชาห้ามใช้ทางการแพทย์และทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงที่ผ่านมาประเทศไทยไม่เคยจดสิทธิบัตรประโยชน์ของกัญชาตามมาตรฐาน ปัจจุบันนี้ เมื่อดูตามงานวิจัยเชิงประจักษ์ทางการแพทย์ รายงานการศึกษาติดตามสถานการณ์การใช้และการให้บริการ กัญชาทางการแพทย์ระยะที่ 2 ของศูนย์ศึกษาปัญหายาเสพติดปี 2564 เก็บข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม 2563 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2564 โดย ศาสตราจารย์ ดร.พญ.สาวิตรี อัษฎานางค์กรชัย และคณะ พบว่ามีคนสูบกัญชา เพื่อทางการแพทย์จริง ๆ ซึ่งเป็นหนึ่งในกรรมวิธีของการแพทย์แผนไทย ภายใต้กฎหมายผู้ประกอบการวิชาชีพ แผนไทย แปลว่าการสูบคือการรักษาทางการแพทย์วิธีการหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ หากไม่เขียนไว้ในคำนิยาม จะทำให้ควบคุมไม่ได้ การที่เขียนไว้คือการตั้งใจที่จะควบคุม หากไม่เขียนไว้คือการละเลยเห็นว่าสิ่งนี้ไม่ควรจะ ควบคุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ มีการแก้ไขด้วยคะแนน 114 เสียง และมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการเสียงข้างมากแก้ไขด้วยคะแนน 117 เสียง

มาตรา 5

มีการแก้ไข

มีกรรมการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

กรรมการขอสงวนความเห็นและขอแปรญัตติ ขอให้ตัดความในมาตรา 5 วรรคสองออกทั้งวรรค และขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และขอเพิ่มมาตรา 5/1 ให้รัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ข้อกำหนด อัตราในการเก็บภาษีกัญชาเพื่อนันทนาการไว้ในกฎกระทรวง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและความถูกต้อง

สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็น อาทิ เจตนาที่เพิ่มเติม ประเด็นการให้อำนาจผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจในการกำหนดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ไม่มีส่วนใดที่จะ ทำให้มีการกำหนดค่าธรรมเนียมที่มีความคุ้มค่าแก่รัฐ รวมไปถึงจะมีการเก็บภาษีสรรพสามิตกัญชาหรือไม่ เหตุใดจึง ไม่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ และต้องไปบัญญัติไว้ในกฎหมายภาษีสรรพสามิตต่อไป หน่วยงานที่ต้องทำหน้าที่ในการควบคุม สารสกัดกัญชาไม่ควรมีหน่วยงานเดียว ควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เข้ามาร่วมกำกับ ดูแลด้วย เพื่อไม่ให้เกิดโทษและอันตรายแก่ประชาชน นอกจากนี้ หากปล่อยให้การบัญญัติกฎหมายมีความคลุมเครือ จะทำให้ข้าราชการที่มีอำนาจพิจารณาตามดุลยพินิจ ดังนั้น จึงควรมีหน่วยงานที่มีอำนาจในการกำกับดูแล อย่างน้อย 3 หน่วยงาน ทั้งนี้ การควบคุมในมาตรา 5 เป็นการมองเพียงมิติเดียว คือ การควบคุมการเพาะปลูก การจำหน่าย แต่ควรคำนึงถึงการควบคุมไม่ให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย รวมทั้งมีการการจับเก็บ ภาษีอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

กรรมาธิการ ตอบชี้แจง ดังนี้ คณะกรรมาธิการฯ พิจารณาประเด็นรัฐมนตรีผู้รักษาการว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของสุขภาพและร่างกาย ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรง จึงให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และสุขภาพของ ประชาชน โดยร่างกฎหมายฉบับนี้มีการเก็บค่าธรรมเนียมซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการอนุญาต เพื่อกำกับและ ควบคุมการใช้กัญชา กัญชง แต่ไม่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโดยตรง ค่าธรรมเนียมที่กำหนดใน กฎหมายฉบับนี้เป็นการขออนุญาต ไม่ใช่เป็นการจัดเก็บภาษีเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม การจัดเก็บภาษี ที่เป็นรายได้ของรัฐ จะมีการจัดเก็บเป็นปกติตามประมวลกฎหมายรัษฎากร สำหรับประเด็นที่สมาชิกฯ ตั้ง ข้อสังเกตว่าควรจัดเก็บเป็นภาษีเฉพาะหรือไม่นั้น คณะกรรมาธิการฯ ไม่ได้กำหนดในร่างกฎหมายฉบับนี้ เพราะสอดคล้องกับมาตรา 32 ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ ปัจจุบัน ยังไม่ได้อนุญาตให้มีการใช้กัญชาอย่างเสรี โดยกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องสมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. 2565 ให้ขอดอกกัญชาเป็นสมุนไพรควบคุม หากมีการฝ่าฝืนจะมี การดำเนินคดีตามกฎหมาย

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมาธิการฯ มีการแก้ไขด้วยคะแนน 187 เสียง และมีมติ เห็นชอบตามที่คณะกรรมาธิการฯ เสียงข้างมากแก้ไขด้วยคะแนน 115 เสียง รวมทั้ง มีมติไม่เห็นชอบตามที่ กรรมาธิการฯ ขอให้เพิ่มมาตรา 5/1 ด้วยคะแนน 131 เสียง

หมวด 1 บทบัญญัติทั่วไป

มีการแก้ไข

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมาธิการฯ มีการแก้ไขด้วยคะแนน 177 เสียง

มาตรา 6

คณะกรรมาธิการตัดออก

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมาธิการฯ ตัดมาตรา 6 ออกทั้งมาตรา ด้วยคะแนน 170 เสียง

มาตรา 7

คณะกรรมาธิการตัดออก

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ ตัดมาตรา 7 ออกทั้งมาตรา ด้วยคะแนน
159 เสียง

มาตรา 7/1 คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ เพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 152 เสียง

มาตรา 7/2 คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มีกรรมการขอสงวนความเห็น

กรรมการขอสงวนความเห็น ขอให้เพิ่มความเป็นดังนี้ การพิจารณาอนุญาต การออกใบอนุญาต การออกใบรับจดทะเบียน การต่ออายุใบอนุญาต การต่อ ต่ออายุใบรับจดทะเบียน การออกใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบรับจดทะเบียน ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตหรือผู้รับจ้างต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยกรณี การพิจารณาอนุญาต การออกใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาตต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ แล้วแต่กรณี

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ เพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 163 เสียง

มาตรา 7/3 คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มีกรรมการขอสงวนความเห็น ขอให้ตัดมาตรา 7/3 ออกทั้งมาตรา

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ เพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 141 เสียง

มาตรา 7/4 คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มีกรรมการขอสงวนความเห็น ขอให้เพิ่มความเป็นดังนี้ เพื่อส่งเสริมกัญชา กัญชง หรือสารสกัด ให้ใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์และเป็นพืชเศรษฐกิจ รวมทั้งคุ้มครองสุขภาพของบุคคล ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีหน้าที่ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (1) สนับสนุนประชาชนในการเพาะปลูกกัญชาหรือกัญชง หรือแปรรูปกัญชา กัญชง หรือสารสกัด เพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์ และการพัฒนาให้เป็นพืชที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ (2) ส่งเสริมและสนับสนุน การศึกษาวิจัยเพื่อประโยชน์ในทางการแพทย์และเพื่อพัฒนา เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งการเพาะปลูกกัญชาหรือกัญชง หรือแปรรูปกัญชา กัญชง หรือสารสกัด หรือการพัฒนาสายพันธุ์ของกัญชาหรือกัญชง การผลิต การจัดการ และการตลาด รวมทั้งเพื่อการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง หรือสารสกัด ในการคุ้มครองสุขภาพของบุคคล (3) ให้ความรู้จัดทำ เอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คำแนะนำ คู่มือ หนังสือวิชาการ หรือเอกสารอื่นใดที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ ความรู้ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง หรือสารสกัด โดยไม่ต้องเสียค่าเอกสาร

สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็น อาทิ พืชเศรษฐกิจ ที่เกิดจากกัญชา กัญชง มีอะไรบ้าง วรรคหนึ่งระบุเพียงแค่ส่งเสริม หมายความว่าจะไม่มีการสนับสนุนให้ประชาชน เพาะปลูกกัญชา หรือกัญชง ตลอดจนแปรรูปกัญชา กัญชง หรือสารสกัด เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์หรือทาง วิทยาศาสตร์ หากระบุเช่นนี้ ความหมายเป็นอย่างนี้ถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้ ควรต้องใช้งานวิจัยมาขับเคลื่อน เพื่อพัฒนาให้กัญชาให้เป็นรูปธรรม ไม่ควรเขียนกฎหมายแบบลอย ๆ ไว้ และการเขียนเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าไม่มี

การคำนึงผลกระทบจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพราะ อย. เป็นหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุขที่ถูกตั้งขึ้นมา เพื่อกำกับควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น อาหาร ยา ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสุขภาพ และเครื่องสำอาง การมอบหมายให้ อย. ทำหน้าที่พัฒนาสายพันธุ์กัญชา ศึกษาวิจัยและให้ข้อมูลความรู้ต่อ ผู้ประกอบการ ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนปลูกกัญชานั้น เป็นการทำให้เกิดผลประโยชน์ขัดกัน (Conflict of Interest) เนื่องจากหาก อย. เป็นผู้พัฒนาสายพันธุ์ แล้วมีบริษัทใดนำสายพันธุ์นั้นไปผสมในผลิตภัณฑ์อาหาร ขณะที่ อย. ทำหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์นั้น ย่อมจะทำให้เกิดการขัดต่อการทำหน้าที่โดยตรง ของ อย. มาตรฐานนี้ทำให้ อย. ทำงานที่ไม่ใช้หน้าที่ของตนเอง นอกจากนี้ การทำหน้าที่วิจัยและพัฒนา ก็ควรมอบหมายให้ สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งอาจมีทุนวิจัยรับผิดชอบ ส่วน อย. ก็ควรทำหน้าที่ให้ความรู้กับผู้บริโภคว่า ควรจะใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีการผสมกัญชาอย่างไรให้มีความเหมาะสม ไม่ใช่ส่งเสริมให้คนปลูกกัญชา พัฒนาสายพันธุ์ หรือศึกษาวิจัยและให้ความรู้ต่อผู้ประกอบการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบัญญัติกฎหมายในลักษณะนี้ เป็นการขาด การวิเคราะห์ผลกระทบในการทำหน้าที่ของหน่วยงาน และในที่สุดแล้วผู้ที่เสียผลประโยชน์มากที่สุดคือประชาชน

กรรมาธิการ ตอบชี้แจง ดังนี้ อย. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7/4 (1) (2) และ (3) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการทำหน้าที่ของ อย. ไม่ได้ส่งเสริมให้มีการใช้กัญชาไปในทางนันทนาการแต่อย่างใด และเป็นไปตามหลักการพระราชบัญญัติพืชกระท่อม พ.ศ. 2565 มาตรา 9 ที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว มาตรา 7/4 บัญญัติว่า เพื่อส่งเสริมกัญชา กัญชง หรือสารสกัด สำหรับใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์หรือทางวิทยาศาสตร์และเป็นพืชเศรษฐกิจ รวมทั้ง คุ่มครองสุขภาพบุคคล โดยให้ อย. มีหน้าที่ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ เช่นเดียวกับที่มอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ส่งเสริม พัฒนาพัฒนา เทคโนโลยีในการแปรรูปพืชกระท่อม หากเห็นชอบให้ ป.ป.ส. เป็นหน่วยประสานงานเรื่องพืชกระท่อมแล้ว อย. ก็ควรมี หน้าที่เช่นเดียวกับ ป.ป.ส. เพื่อให้มีการทำงานแบบบูรณาการและเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน นอกจากนี้ อย. ยังทำหน้าที่เป็นผู้อนุญาตและผู้รับจดทะเบียน เนื่องจากมีหน้าที่หลักคือการคุ้มครองผู้บริโภค ดูแล ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรและเครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุพิษของกัญชา กัญชง ที่นำมาใช้เกี่ยวกับ สุขภาพให้เป็นไปตามกฎหมาย

เมื่อสมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควร และกรรมาธิการฯ ตอบชี้แจงเรียบร้อยแล้ว จากนั้น ประธานฯ ได้สั่งปิดประชุมเวลา 17.21 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 17.21 นาฬิกา

*****

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร